

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.018/2021/9.

A Győri Ítéltábla dr. Arszin Miklós ügyvéd (cím6) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek Perger Ágnes Ügyvédi Iroda (cím7, eljáró ügyvéd: dr. Perger Ágnes) által képviselt Alperes1 (cím1.) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Győri Törvényszék 2021. január 20. napján kelt 60.M.70.008/2020/33. szám alatti ítéletével szemben az alperes által 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a felperes részére 298.000 (kétszázkilencven-nyolcezer) forint másodfokú perköltséget fizessen meg.

Az Ítéltábla kötelezi az alperest, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Győr-Moson-Sopron Megyei Adó- és Vámigazgatósága felhívására fizessen meg 857.600 (nyolcszázötvenhétezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást tekintette irányadónak.

[2] A felperes elhunyt házastársa (a továbbiakban: munkavállaló) 2015. április 20-tól állt az alperessel munkaviszonyban szállító, rakodómunkás munkakörben. A munkavállaló 2017. május 19-én a alperes1 raktárban végzett munkát, feladatát képezte a kerámia alapanyagot szállító kamionok kirakodása, majd ezzel az áruval a vagonok megrakodása. A vagon és a rámpa közötti távolság mintegy 36 cm volt, amelynek áthidalásához az alperes egy 2300x1220x20 mm területű, 430 kg tömegű, nem rögzített, nem csúszásmentesített felületű vaslemezt biztosított. A vaslemezről történő lecsúszást, továbbá a vaslemez vagonról való lecsúszását sem akadályozta meg semmi. A munkafeladatot a munkavállaló Still RX50-16 típusú elektromos targoncával végezte, amelynek kerekein a gumik erősen elhasználtak voltak. A rámpa (peron) szélét 5 cm széles, fekete-sárga megkopott csíkozás jelölte. Az alperes a veszélyes terület határát más módon nem jelölte ki. Az alperes a rakodási folyamatra, annak mozzanataira, biztonságos végrehajtására vonatkozó utasításszabályzatot

nem készített. A szállító-rakodó munkás munkakörben ezzel összefüggésben kockázatértékelést nem készített. A kockázatértékelés nem tartalmazta a peronról való rakodás során fellépő kockázatokat. Ebben a körben az alperes a munkavállalót a biztonságos munkavégzésre nem oktatta ki.

[3] A rakodás során a targonca bal első kereke ismeretlen okból lecsúszott a rámpáról, a munkavállaló ismeretlen okból kiszállt a targoncából. A targonca védőkerete a munkavállalót a vagon végfalának szorította, amely során a munkavállaló olyan súlyos sérüléseket szenvedett, melynek következtében a helyszínén életét veszítette. A munkavállaló a munkafeladatát egyedül végezte, a baleset bekövetkezését névli logisztikai rakodásbiztosító fedezte fel. A balesetet a kamera nem rögzítette.

[4] Az elhunyt munkavállaló a baleset időpontjában házastársával és két kiskorú gyermekével (6 éves kislányával és 2 hónapos kisfiával) élt együtt.

[5] A felperes, az elhunyt házastársa 2017. október 19-én keresetet terjesztett elő a bíróságon. Pontosított kereseti kérelmében 10.000.000 forint sérelemdíj, 2017. június 1-től havi 60.000 forint tartáspótló járadék és kamatai megfizetését kérte. A sérelemdíj tekintetében arra hivatkozott, hogy a tragédia következtében egyedül kell ellátnia a családi funkciókat, radikálisan megváltozott érzelmi-lelki kiegyensúlyozottsága, amely a mentális egészségét veszélyeztette. Az önmegvalósítás, művelődés, szórakozás lehetőségei is jelentősen korlátozottakká váltak. A járadékgigény körében előadta, hogy a házastársa elhalálozásával a család egy főre eső jövedelme jelentős mértékben csökkent, felperes a két kiskorú gyermekét egyedül neveli, szülei támogatására szorul.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte. A baleset vizsgálata során feltárt tényállás szerint a balesetet kizárólag az elhunyt munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta. A szükséges munkaszervezési és munkavédelmi intézkedéseket megtette. A munkavállaló a balesetveszélyes helyzet ellenére a munkavédelmi szabályokat megszegve mászott ki a targoncából. A baleset olyan rövid időn belül következett be, hogy annak elhárítására nem volt lehetőség.

[7] Az elsőfokú bíróság 60.M.70.008/2020/33. sorszám alatti ítéletével kötelezte az alperest 10.000.000 forint sérelemdíj, 2.640.000 forint kártérítési járadék és ezen összeg után 2019. március 15-től kamat, valamint 2021. február 1-től minden hónap 15-ig havi 60.000 forint kártérítési járadék, továbbá 300.000 forint perköltség megfizetésére. Rendelkezett a felmerült 643.200 forint illeték és 1.706.364 forint állam általi előlegezett költség viseléséről. Hivatkozott a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 2. § (2) bekezdésére, a 18. § (1) bekezdésére, a 40. § (1) bekezdésére, a 44. § (1) bekezdésére, a 48. §-ára, az 54. § (2) és (9) bekezdéseire, az 55. § (1) bekezdésére, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 51. § (4) bekezdésére, a 166. § (1) bekezdésére, a (2) bekezdés b) pontjára, a 167. § (1) bekezdésére, a 173. § (1) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (2) és (3) bekezdéseire, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r. Pp.) 3. § (3) bekezdésére, a 163. § (1) és (2) bekezdéseire, valamint az Mfv.10.221/2003/1. és a BH2004. 429. eseti döntésekre, az MK. 29-es és MK. 31-es számú állásfoglalásra. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az

alperes volt köteles bizonyítani a 2017. május 19-én bekövetkezett baleset körében, hogy annak oka a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása volt, míg a felperesnek kellett bizonyítania a sérelemdíj alapjául szolgáló körülményeket és a kártérítési járadék összegszerűségét. Az elsőfokú bíróság a felek szóbeli, írásbeli nyilatkozatai, a meghallgatott tanúk vallomása, a munkavédelmi szakértői vélemény, a rendelkezésre bocsátott képfelvételek és további okirati bizonyítékok értékelésével megállapította, hogy munkavállaló az alperesnél fennállt munkaviszonya alatt, munkaidőben, a munkáltató által meghatározott munkaköri feladat ellátása során szenvedett balesetet, amelynek következtében elhunyt, ezért a munkáltató objektív alapú kártérítési felelőssége fennáll. A baleset munkaviszonnyal való összefüggését az alperes nem vitatta. Az alperes a kárfelelősség alóli mentesülés körében hivatkozott a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartására, ahol azt kellett minden kétséget kizáróan bizonyítania, hogy pontosan milyen okfolyamat eredményeképpen következett be a baleset. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során azt állapította meg, hogy a munkavállaló ismeretlen okból a targonca védőkerete és a vagon közé szorult. A balesetet nem látta senki. Az ipari kamerás felvételek alapján sem állapítható az meg. A baleset okának ismeretlen volta kizárja a munkavállalói magatartás kizárólagosságát, illetve a munkáltató általi elháríthatatlanságot. A közrehatás körében rögzítette, hogy a munkáltató nem gondoskodott az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés feltételéről, mert az áthidaláshoz használt vaslemez a biztonságos munkavégzés feltételeit nem elégítette ki, a kockázatértékelés erre nem készült, a munkáltató a veszélyekkel szemben szükséges védekezést nem tette meg, az oktatás tematikája a rakodási művelet fenti részére nem tért ki, a targonca kerekei elhasználtak voltak, a veszélyes terület határának elhatárolása nem volt megfelelő. A munkáltató felróható kötelezettségszegései közvetett okozati összefüggésben álltak a balesettel. Az alperesi közrehatás miatt nem lehetséges az alperes mentesülése, akkor sem, ha a baleset pontos kiváltó oka és mechanizmusa feltárható lett volna. A munkavállaló esetleges közreható magatartása a bizonyítási eljárás alapján nem volt megállapítható. A sérelemdíj körében értékelte, hogy a felperes házastársának munkavégzés során bekövetkezett halála miatt a felperes magánélethez, házasságban, családban éléshez, a család egységéhez, a család biztonságához fűződő joga sérült. A felperes és a hozzátartozók életminősége hátrányosan változott. Az alperes a sérelemdíj alapjául szolgáló körülményeket és a járadék iránti igény összegszerűségét nem vitatta.

[8] Az alperes 34. sorszám alatti, törvényes határidőn belül benyújtott fellebbezésében elsődlegesen a r. Pp. 235. § (1) bekezdése és a 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének megalapozatlanság miatti elutasítását, másodlagosan a r. Pp. 235. § (1) bekezdése, a 252. § (3) bekezdése, a 253. § (2) bekezdése és a 221. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte. Perköltségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján kérte megállapítani azzal, hogy nem tartozik áfa fizetésre kötelezett körbe. Jogszabálysértésként a r. Pp. 206. §-ára, az egyes veszélyes tevékenységek biztonsági követelményeiről szóló szabályzat kiadásáról szóló 17/1993. (VII. 1.) KHVM rendelet (a továbbiakban: KHVM rendelet) 1. számú melléklet 7.11.10. pontjára, az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet (a továbbiakban: GM rendelet) előírásaira, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 10/2015. (IV. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) 27. §-ára, a 37. § (1) bekezdésére, az Mvt. 3. §-ára, a 44. § (1) bekezdésére, az 54. § (7) bekezdésére, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 40. § (5) bekezdés m) pontjára, a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló

felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK véleményre, a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatra, az 56/1994. (XI. 10.) AB határozatra, a 65/2003. (XII. 18.) AB határozatra és a 96/2008. (VII. 3.) AB határozatra hivatkozott. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem kellően derítette fel, bizonyítékokat figyelmen kívül hagyott, ezért okszerűtlen és iratellenes következtetést vont le a baleset pontos kiváltó okfolyamatára és a munkavállaló közrehatására vonatkozóan.

[9] Eljárási szabálysértés körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a tanúk vallomásainak egy részét, illetőleg a munkavédelmi hatóság megállapításait indokolás nélkül mellőzte. A tanúvallomások, a csatolt iratok és a munkavédelmi hatóság, valamint a szakértői vélemény ellentmondásait nem oldotta fel. A szakértői vélemény ezen túlmenően aggályos, mert a szakértő helyszíni vizsgálatot nem folytatott le, gyakorlatban vasúti ismeretekkel nem rendelkezik, továbbá a csatolt képfelvétel alapján állapította meg, hogy elcsúszott a vaslemez. Mindezzel a r. Pp. 206. §-ában foglaltakat megsértette.

[10] Az alperes álláspontja szerint a munkavégzés sajátos körülményeit nem lehet figyelmen kívül hagyni, így azt, hogy a munkaterület már önmagában is munkabiztonsági szempontból veszélyes területnek minősül figyelemmel arra, hogy a vasúti pálya a rakodás biztonságosabb kivitelezése érdekében a rámpa szintje alatt helyezkedik el, a rakodófelület és a rámpa között biztonsági távolságnak kell lennie. A munkafolyamat is önmagában fokozott odafigyelést igényel, hiszen a mozgatáshoz használt targonca veszélyes üzemnek minősül. Ez alapján kell megállapítani a baleset részleteit.

[11] A szakértő a balesetet két eseménysorra bontva, az első szakaszban a videóból kivágott képfelvétel alapján állapította meg, hogy a vaslap két végpontja nem illeszkedik. A KHVM rendelet 1. számú melléklet 7.11.10. pontja csak azt rögzíti, hogy áthidalót kell használni a rakodó és a járművek között történő kocsirakodásnál, az áthidalót úgy kell elhelyezni, hogy lapja mindkét végén egyenletesen feküdjön fel és ne mozdulhasson el, a lap csúszásmentes legyen. Egyéb követelményt a jogszabály nem támaszt. A vaslemez körében a biztonságos munkavégzés követelményeinek eleget tett, a biztosított munkaeszköz a rakodás elvégzéséhez megfelelő volt. A kiragadott kép azt mutatja, hogy a vaslemez mozgatása nem fejeződött be, nem azt, hogy nem fekszik rá a rámpára. Hivatkozott arra is, hogy nem az áthidalóként használt vaslemez milyensége idézte elő a balesetet. A szakértő az oktatási tematika írásbeli hiányát is megállapította a rakodási műveletnél, az önjáró eszközök esetén az NGM rendelet 37. § (1) bekezdése alapján, figyelmen kívül hagyta, hogy az önjáró munkaeszközt csak az arra előírt vezetői, illetve kezelői engedéllyel rendelkező munkavállaló vezetheti és kezelheti. Ezek hiányában az NGM rendelet 23. §-a és a 24. §-a szerinti tartalommal, dokumentált módon kell gondoskodni a kezelő írásbeli oktatásáról. A munkavállaló rendelkezett targoncavezetői engedéllyel, így a vezetésre és kezelésre vonatkozóan nem kellett külön írásban kioktatni, csak gyakorlati oktatás volt szükséges. Az elsőfokú bíróság tanúl tanú vallomását indokolás nélkül mellőzte, aki szerint a munkáltató tartott gyakorlati oktatást, felhívták figyelmet a veszélyekre. A gyakorlati oktatással eleget tett a biztonságos munkavégzés oktatással kapcsolatos kötelezettségének. A munkavállalónak a közlekedési szabályokat be kellett tartania. Utalt arra is, hogy az Mvt. 54. § (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a rámpa szélének megkülönböztetésével a biztonságos munkavégzés követelményeinek eleget tett, mert a rámpa szélén 5 cm széles vezető vonalat festett fel, melynek láthatósága mértékét a néhány helyen karbantartást igénylő kopás nem csökkentette. A szakértői véleménnyel ellentétesen a munkavállalót semmi sem akadályozta a targoncáról való oldalirányú kilátásban, mert a targonca vezetői oldali része

nyitott. A munkaügyi hatóság rekonstruálta az előzményeket, azonban az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért mellőzte ezeket a feltételezéseket.

[12] Mindezen túlmenően nem hagyható figyelmen kívül, hogy a telephelyen közlekedési jelzőtáblákat helyeztek ki, haladás közben állandóan menetirányba kellett nézni, a közlekedési utakat át kellett tekinteni, tilos volt vezetés közben az egyik targoncáról másik nem mozgó tárgyra az átmászás, a biztonsági öv kiengedése, a szaggatott jelzésre ráhajtás, azon megállás. A munkavállaló az adott áruszállítási területen több, mint két éve dolgozott. Az alperes álláspontja szerint a munkavállaló ráment a kerékkal a balesetveszélyes határvonalra a közlekedési szabályok be nem tartásával. Az, hogy a kerék milyen okból és hogyan csúszott le a rámpáról, kétséget kizáróan nem állapítható meg, viszont ennek előidézését kizárólag a közlekedési szabályok munkavállaló általi megsértése, azaz a felróható magatartása okozta. Hivatkozott az 1/2018. (VI. 25.) KMK véleményben írtakra, mely szerint a közlekedéssel összefüggő körülmények általában nem tartoznak a munkáltató ellenőrzési körében. Az első szakaszban bekövetkeztek kizárólag a munkavállaló közlekedési szabályokat megszegő magatartásának tudhatók be, így az ellenőrzési körön kívül eső, munkavállalói sorozatos vezetéstechnikai hibának, melyet az elsőfokú bíróság szintén nem értékelt.

[13] A baleset második szakasza tekintetében iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a munkavállaló nem tanúsított vétkes magatartást. A szakértői véleménnyel szemben állapította meg azt az elsőfokú bíróság, hogy ismeretlen okból szorult a munkavállaló a targonca védőkerete és a vasúti kocsi közé, amely kizárja a munkavállaló magatartásának vizsgálatát. A helyszínen készült fényképfelvételek alapján azonban aggálytalanul megállapítható, hogy a munkavállaló a targoncával munkafolyamatot akart végrehajtani, amely során a targonca bal első kereke a rámpa és a vagon közé került. A munkavállaló megkísérelte a targoncát teljes terjedelmében visszajuttatni a rámpára manőverezéssel, ezt a rámpán és a keréken lévő csúszás- és festőnyomok is bizonyítják. A sikertelen manőverezést követően a biztonsági övet nem használó munkavállaló döntött úgy, hogy kiszáll a targoncából. A szakértői véleménnyel ellentétben nem ijedtében ugrott ki a targoncából, hanem kimászott a munkavállaló testhelyzetéről készült fényképfelvételek alapján. A munkavállaló a KRESZ szabályaival és figyelmeztető matricával is tilalmazott cselekvés következtében szorult a védőkeret és a vasúti kocsi közé, mert a megbillent targoncába belekapaszkodva, az kibillent az egyensúlyából és megdőlt. A baleset második szakasza a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartásának következménye. A munkavállalónak volt választási szabadsága, hogy kiszáll-e és ha igen, milyen irányban. Az emberi szabadság alapvető megnyilvánulási képessége a döntési szabadság, az akarati szabadság, amely azonban nem jelenti, hogy bármit megtehet a munkavállaló. Az adott helyzetben a munkavállaló szabadon történő választási lehetősége volt.

[14] Utalt arra is, hogy az Mvt. 44. § (1) bekezdésébe alapján az egyéni védelmet kell előnyben részesíteni, ha ez nem oldható meg, akkor kell a kollektív műszaki védelmet alkalmazni, továbbá a kollektív műszaki védelem, szervezési intézkedés és egyéni védőeszköz alkalmazásával kell a kockázatokat minimálisra csökkenteni, ami pedig nem azt jelenti, hogy teljeskörűen kizárni. Az alperes a targoncát a borulás veszélye elkerülése érdekében védőkerettel ellátta, de arra előre nem számíthatott, hogy éppen a testi épség megóvása érdekében felszerelt védőkeret nyomása következtében következik be halálos kimenetelű baleset a munkavállaló minden észszerűséget felülmúló és az általános élettapasztalattal kirívóan ellentétes, szabályszegő magatartásából kifolyólag. A munkáltató

csak az észszerűen nem rendeltetésszerű használattal tud előre számolni. A munkavállaló szándékos és szabályszegő magatartása miatt következett be a baleset, amely kizárólagos és elháríthatatlan munkavállalói magatartás volt, ezzel a munkáltatónak nem kellett számolnia, az ellenőrzési körén kívül esett.

[15] Iratellenesen következtetett az elsőfokú bíróság arra is, hogy a munkavállaló közrehatása a bizonyítási eljárás során nem volt megállapítható. Álláspontja szerint egyértelmű, hogy a munkavállaló rossz irányba kívánt kiszállni a targoncából, közlekedési szabályokat sértett, a piktogramot figyelmen kívül hagyta. Ezekre a magatartásokra az alperesnek nem volt ráhatása és ezek közvetlen ok-okozati összefüggésben voltak a kárral.

[16] Kifogásolta a személyiségi jogsérelem jogalapjának megállapítását ésösszepszerűségét is eltúlozottnak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság erre vonatkozóan nem fejtette ki döntése indokait.

[17] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és perköltsége megfizetését kérte azzal, hogy nem tartozik Áfa fizetésére kötelezett körbe. Álláspontja szerint alperes nem bizonyította, hogy a baleset a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartásának a következménye. A bizonyítás eredményeképpen, a szakértői vélemény, a tanúk vallomása és a Pénzügyminisztérium hatósági eljárása által is az nyert igazolást, hogy a rakodási tevékenység veszélyes berendezéssel, veszélyes munkakörülmények között zajlott, melyre oktatás, kidolgozott munkamódszer, technológiai utasítás nem volt, ebben a körben nem készült kockázatértékelés, a használt targonca rossz műszaki állapota, az áthidaló lemez alkalmatlansága, a biztonsági jelzések hiánya, a rámpa szélét jelző festés alkalmatlan állapota miatt, a baleset az alperesnél feltárt munkavédelmi hiányosságokra vezethető vissza. A hatósági eljárás következménye lett, hogy a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal GYN/01/114-34/2018. számú határozatával kötelezte az alperest a vasúti kocsik rakodási módszere, az áthidaló vaslemez mozgatása tekintetében kockázatértékelés elvégzésére, technológiai utasítás elkészítésére és munkavédelmi oktatásra, mert az alperes ezekkel nem rendelkezett. tanú3 tanú hipotetikus jellegű tényállást vett fel a hatósági eljárásban, de ő is kimondta, hogy a baleset lefolyása nem volt egyértelműen megállapítható. A további tanúk szintén hipotézisekről nyilatkoztak, amely tényállás alapját nem képezhetik. tanú2 tanú elfogultnak minősült, mert munkaköri kötelezettsége volt a munkavédelmi előírásoknak való megfelelés biztosítása. Az alperesnél a bonyolult és nem szabályozott munkafolyamat fokozott és folyamatos stresszhelyzetet jelentett, amely szerepet játszhatott a baleset bekövetkeztében, azonban a munkáltatói mulasztások és a baleset között az összefüggést a szakértő megállapította. A munkavállaló a nem megfelelő munkavégzési körülményeket kifogásolta, de kénytelen volt elfogadni, név1 tanú vallomásában ezt megerősítette. A szándékos közlekedési szabálysértés és a választási szabadság alperesi felvetések a tényszerűen feltárt munkáltatói mulasztásokat figyelmen kívül hagyták.

[18] Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint nem megalapozott.

[19] A másodfokú bíróság megállapította, hogy eljárási szabálysértés, valamint a bizonyítási eljárás nagyterjedelmű vagy teljes megismétlésének, illetőleg kiegészítésének szüksége nem merült fel az elsőfokú eljárás vonatkozásában. A másodfokú bíróság a

fellebbezést a fellebbezési kérelemben és fellebbezési ellenkérelemben foglaltak alapján, azok korlátai között a r. Pp. 253. § (2) és (3) bekezdései alapján vizsgálta felül.

[20] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen értékelte, a jogi érvelés, az anyagi jogszabályok alkalmazása a jogszabályoknak megfelelő volt.

[21] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a munkavállalót munkavégzés során, azaz a munkaviszonyával összefüggésben érte a baleset, így a munkáltató objektív felelőssége fennáll. Az alperes a mentesülés körében hivatkozott a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartására, továbbá arra, hogy a munkavállaló közlekedési szabályszegései, vezetéstechnikai hibái az ellenőrzési körén kívül esnek és a munkavállaló észszerűtlen magatartása nem volt előrelátható.

[22] Az Mt. 166. §-a kimondja, hogy a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt, azonban mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, vagy a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

[23] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján helyesen állapította meg, hogy a balesethez, mint károsodáshoz vezető okfolyamatot kell feltárni, amely alapján vizsgálható az alperes állítása. Ebben a körben a felek által rendelkezésre bocsátott okirati bizonyítékok és indítványozott tanúbizonyítás mellett munkavédelmi szakkérdésnek minősülő körülmények tekintetében szakértőt rendelt ki. Figyelemmel arra, hogy a munkavállaló egyedül végezte a munkáját, a balesetnek szemtanúja nem volt, azt az ipari kamera sem rögzítette, ezért minden kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani, hogy mi volt a balesethez vezető mechanizmus, okfolyamat. A szakértő a rendelkezésre álló korabeli információk felhasználásával állapította meg, hogy a balesetet nem lehet rekonstruálni. Az eltelt időre és a megváltozott körülményekre tekintettel pedig a szakértő helyszíni szemle tartása mellett sem tudja a baleset tényleges lefolyását felderíteni. A r. Pp. 235. §-a alapján a kerékgumin látható 4 barázda hosszúságú festéknyom és a vízszintes felülettel érintkező kerékgumi 2 barázda hosszúságának összevetésére és ebben a körben szakértő kirendelésére a rekonstruálhatatlanság és az időmúlás miatt már nem is volt lehetőség.

[24] A szakértőnek munkavédelmi kérdéskörben kellett a szakvéleményét megadnia, így annak nem volt jogi relevanciája, hogy vasúti gyakorlati ismeretekkel nem bírt.

[25] Az alperes hipotézisen alapuló előadása, illetve a tanúk szubjektív feltételezései nem voltak alkalmasak arra, hogy a szakértői véleményt aggályossá tegyék és a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eltérő tényállást állapítson meg. A szakértői vélemény az alperes mulasztásban megnyilvánuló kötelezettségszegéseit rögzítette, indokolta és megállapította a balesettel közvetett okozati összefüggést. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a targonca bal első kereke ismeretlen okból került a

peron és a vagon közötti sávba, a munkavállaló ismeretlen okból szorult a targonca védőkerete és a vagon közé. Csak azt lehetett megállapítani, hogy mikor történt a baleset, de azt nem, hogy mi volt a pontos okfolyamat. A Kúria töretlen gyakorlata szerint, amennyiben a károkozás munkaviszonnyal való összefüggése megállapítható, azonban a baleset oka nem állapítható meg, akkor a kárfelelősség alól a munkáltató sem egészben, sem részben nem mentesülhet. A mentesüléshez, illetőleg a kármegosztáshoz ugyanis szükséges, hogy a baleset pontos oka és lefolyása megállapítást nyerjen. Amennyiben nem ismert, hogy a baleset milyen módon és milyen okokra vezethetően következett be, akkor az sem lehet megállapítható, hogy a balesetet kizárólag a sérült munkavállaló elháríthatatlan, vagy a károkozásban közreható magatartása okozta. A baleset bekövetkezési mechanizmusa ismertének hiányban tehát nem vonható le következtetés arra, hogy a munkavállaló valamely kötelezettségét megszegte, így akár vezetéstechnikai hibát vétett, a biztonsági övét kikapcsolva nem megfelelő oldalon szállt ki a targoncából, a további károsodás elhárítására nem megfelelő módot választotta, a piktogramokat esetlegesen figyelmen kívül hagyta. A baleset kiváltó mechanizmusának okfolyamata körében ugyanis nem csupán azt kell vizsgálni, hogy a munkavállaló esetlegesen a KRESZ szerinti kötelezettségeit megszegte, hanem azt is, hogy ennek a magatartásának a kiváltó oka mi volt. Ha az nem állapítható meg, akkor azt sem lehet megállapítani, hogy a balesetet kizárólag a sérült elháríthatatlan vagy közreható magatartása okozta, vagy az a munkáltató ellenőrzési körén kívül és előre nem látható módon következett be (MK. 29. számú állásfoglalás Mfv.I.10.061/2015/4., MD.II.423., Mfv.I.11.043/2008/2., Mfv.III.10.167/2012/5.).

[26] Az alperes eljárási szabálysértésre hivatkozott a szakvélemény aggályossága és a tanúk vallomásainak egy része, valamint a munkavédelmi hatóság megállapításainak indokolás nélküli mellőzése vonatkozásában. A másodfokú bíróság rögzíti, hogy a bíróság a szakértői véleményt szabadon mérlegelheti, a szakértői véleménnyel szemben megalapozott és ellenőrizhető adatokat is figyelembe vehet (BH1978. 125.) Az elsőfokú bíróság azonban helyesen utalt arra, hogy a baleset okfolyamata nem tárható fel minden kétséget kizáró bizonyossággal, a feltételezések nem szolgálhatnak a tényállás alapjául, azokat az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte, nem sértette meg a r. Pp. 206. §-ában és a 225. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét.

[27] Az alperes kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság mulasztáson alapuló munkavédelmi kötelezettségszegéseket állapított meg: a targoncával vagonba történő rakodásra vonatkozó kockázatértékelés és a technológiai utasítás és írásbeli oktatás hiányát, továbbá az áthidalóként használt vaslap, a targonca kerekének és a biztonsági sáv felfestésének nem megfelelősségét. Az alperes a rendelkezésre álló bizonyítékok felülvizsgálatát kérte, további bizonyítási indítványa nem volt. A szakértő szakvéleményében a kötelezettségszegéseket jogszabályi hivatkozással és a vizsgált körülményekkel alátámasztotta, ezért a fellebbezési eljárásban ettől eltérő megállapítás megtételére nem volt lehetőség, az elsőfokú bíróság azt okszerűen, a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően vette tényállása alapjául.

[28] Az alperes a sérelemdíj körében utalt arra, hogy annak jogalapja hiányzik és mértéke eltúlzott, a mérték megállapítását az elsőfokú bíróság nem indokolta. A másodfokú bíróság rögzíti, az elsőfokú bíróság helyesen állapította azt meg, hogy a halálos kimenetelű baleset következtében a felperes személyiségi jogai sérültek, így a sérelemdíj szankció alkalmazható. Az alperes határozott fellebbezési kérelmet nem terjesztett elő az elsőfokú ítélet sérelemdíjra vonatkozó részének megváltoztatása, a megállapított marasztalási összeg

leszállítása tekintetében, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet ebben a körben nem vizsgálhatta felül.

[29] A másodfokú bíróság a fentiekre tekintettel az alperes fellebbezését a r. Pp.253. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el és az elsőfokú bíróság ítéletét a r. Pp. 253. § (2) bekezdés első fordulata szerint helyes indokai alapján helybenhagyta.

[30] A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a r. Pp. 78. § (1) és (2) bekezdése, 79. § (1) bekezdése, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja és (5) bekezdése alapján a felperes perköltségének megfizetésére, amely áfát nem tartalmaz. A perben feljegyzett fellebbezési eljárási illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés második fordulata és 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú bíróság, amelyet az alperes köteles megfizetni.

[31] Az ítélet elleni jogorvoslat lehetőségét a Pp. 233. § (1) bekezdésének hiánya zárja ki.

Győr, 2021. július 6.

Dr.Bartus Erika s.k.	Dr.Bors Szilvia s.k.	Dr.Mózsa Gábor s.
k.		
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró